

Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2021

Iso osa lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä – yksinäisyyden tunne on yleistynyt

PÄÄLÖYDÖKSET

- Suuri osa lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä ja pitää koulunkäynnistä. Elämään tyytyväisyys oli kuitenkin hieman vähentynyt vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2019.
- Nuorista kohtalaisesta tai vaikeasta ahdistuneisuudesta kertoi noin kolmannes tytöistä ja pojista noin kahdeksan prosenttia kaikilla kouluasteilla.
- Useat nuoret kokivat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, tytöistä 32–40 prosenttia ja pojista 17–19 prosenttia.
- Vuonna 2021 nuorten kokemus yksinäisyydestä lisääntyi verrattuna vuoteen 2019. Tytöistä tunsivat itsensä yksinäiseksi 22–26 %, pojista noin 10 %.
- Nuorten kokemukset kouluki-satuksi tulemisesta viikoittain vähenevät toiselle asteelle siirryttäessä. Perusopetuksen yläluokilla oppilaista kuusi prosenttia kertoi tästä, kun vastaava osuus toisella asteen opiskelijoilla oli 1–3 %. Perusopetuksen 4. ja 5. luokan oppilaista taas kahdeksan prosenttia kertoi kokeneensa kiusaamista viikoittain.

Kouluterveyskyselyyn vastanneista lapsista ja nuorista suuri osa kertoi olevansa tyytyväinen elämäänsä. Verrattuna vuoden 2019 tuloksiin tyytyväisyys elämään oli kuitenkin vähentynyt vuonna 2021. Koulunkäynnistä kertoi pitävänsä yli puolet perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvistä nuorista ja noin kolme neljästä perusopetuksen 4. ja 5. luokkaa käyvistä lapsista. Toisella asteella opiskelevista nuorista 66–77 prosenttia kertoi tästä.

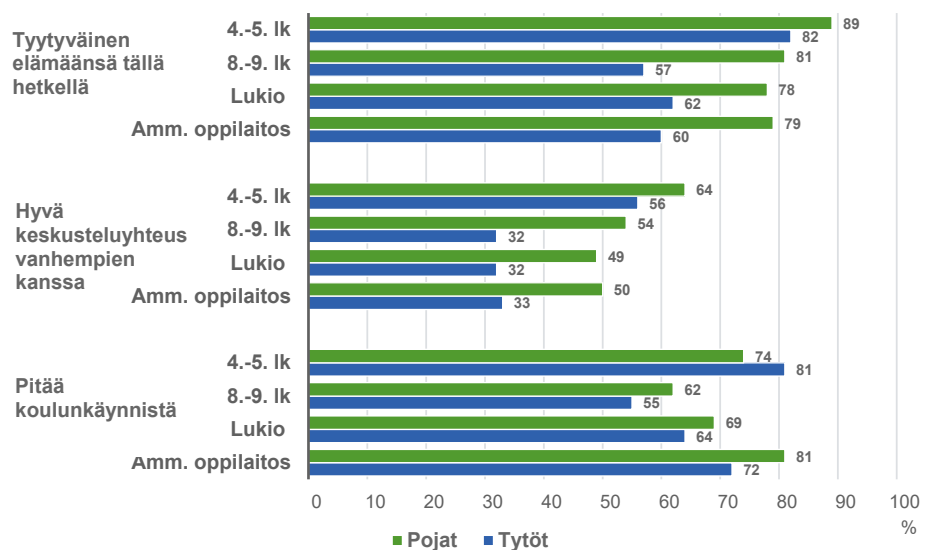
Nuorista vuonna 2021 kohtalaisesta tai vaikeasta ahdistuneisuudesta kertoi 30 prosenttia tytöistä. Vuosina 2013–2019 ahdistuneisuutta oli kokenut 13–20 prosenttia tytöistä. Pojista noin kahdeksan prosenttia kertoi ahdistuneisuudesta vuonna 2021. Vastaava osuus vuosina 2013–2019 oli 5–7 prosenttia.

Vuonna 2021 perusopetuksen 8. ja 9. luokan tytöistä 34 prosenttia, lukiossa opiskelevista tytöistä 32 prosenttia ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista tytöistä 40 prosenttia koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Pojilla vastaavat osuudet olivat 17–19 prosenttia. Perusopetuksen 4. ja 5. luokan tytöistä 13 prosenttia ja pojista 9 prosenttia koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi vuonna 2021.

Perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvistä tytöistä 22 prosenttia ja lukiolaistytöistä 23 prosenttia koki itsensä yksinäiseksi melko usein tai jatkuvasti vuonna 2021. Vastaava osuus ammatillisten oppilaitosten tytöistä oli 26 prosenttia. Pojilla yksinäisyyden kokemus oli harvinaisempaa kuin tytöillä kaikilla kouluasteilla (9–11 %).

Tilastoraportin vuoden 2021 tulokset perustuvat 264 878 lapsen ja nuoren vastauksiin. Kouluterveyskyselyn tiedonkeruu toteutettiin keväällä 2021.

Kuvio 1. Lasten ja nuorten kokemaa hyvinvointia kuvaavia indikaattoreita sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuonna 2021, %.

Satu Helakorpi
etunimi.sukunimi@thl.fi

Hanne Kivimäki
etunimi.sukunimi@thl.fi

Sisällysluettelo

Kokemukset terveydestä ja hyvinvoinnista	3
Alkoholin humalahakuinen juominen ja kannabiksen käyttö.....	6
Fyysisen uhan ja koulukiusaamisen kokemukset	7
Käsitteet ja määritelmät.....	8
Taulukoissa käytetyt symbolit	8
Liitetaulukot	9
Laatuseloste	10

Vuoden 2021 tilastossa huomioitavaa

Tiedonkeruu toteutettiin 1.3.–28.5.2021. Koko tiedonkeruun ajan maassa oli poikkeustila koronaepidemian takia.

Tiedonkeruun ajankohdat eri kouluasteilla olivat:

- perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaat 1.3.–9.4.2021
- perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaat 15.3.–28.5.2021
- lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat 1.3.–28.5.2021.

Tavoitteena oli, että oppilaat/opiskelijat vastasivat verkkolomakkeeseen lähiopetuksen aikana, mutta vastaaminen myös etäopetuksessa oli mahdollista.

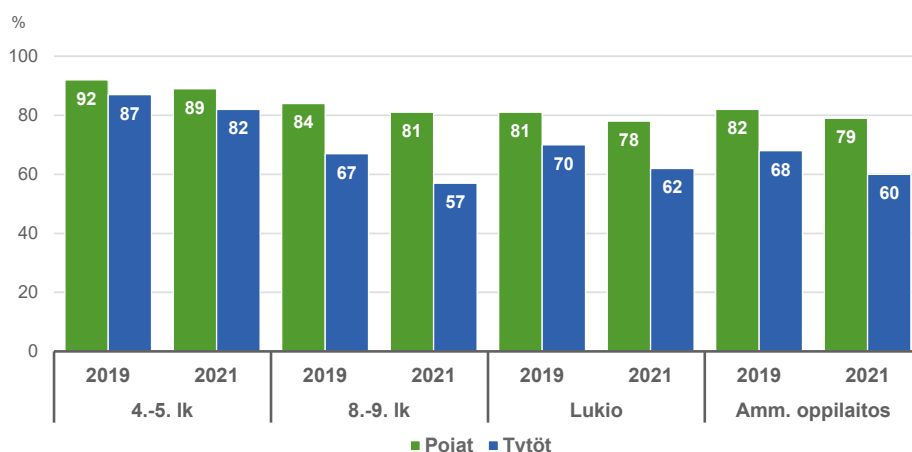
Vastaajien lukumäärä (n) ja kattavuus (%) kouluasteittain:

- perusopetus 4. ja 5. luokat n=104 082 (83 %)
- perusopetus 8. ja 9. luokat n=91 560 (75 %)
- lukio 1. ja 2. vuoden opiskelijat n=47 383 (71 %)
- ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat n=21 853 (32 %).

Kokemukset terveydestä ja hyvinvoinnista

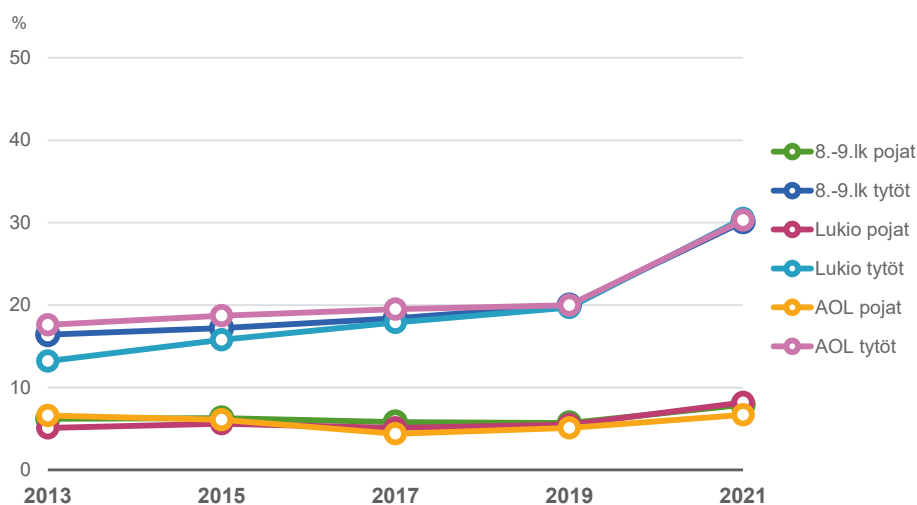
Vuonna 2021 perusopetuksen 4. ja 5. luokkaa käyvistä pojista 89 prosenttia ja tytöistä 82 prosenttia kertoi, että oli tyytyväinen elämäänsä. Perusopetuksen 8. ja 9. luokan tytöistä 57 prosenttia oli tyytyväisiä elämäänsä. Pojista vastaavasti kertoi 81 prosenttia. Lukiolaisista ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista tytöistä oli tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä noin 60 prosenttia, pojista vastaavasti noin 79 prosenttia. (Kuvio 2.) Elämäänsä tyytyväisten osuudet olivat nuorilla pienempiä vuonna 2021 kuin vuonna 2019.

Kuvio 2. Elämäänsä tyytyväisten lasten ja nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2019 ja 2021, %.

Vuonna 2021 kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta koki kaikilla kouluasteilla noin 30 prosenttia tytöistä. Vastaava osuus oli 20 prosenttia vuonna 2019. Pojat ovat ilmaisseet vähemmän kuin tytöt ahdistuneisuutta koko tutkimusjakson ajan. Vuonna 2021 kahdeksan prosenttia pojista koki ahdistuneisuutta, kun vastaava osuus vuonna 2019 oli noin viisi prosenttia.¹

Kuvio 3. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kahden viime viikon aikana kokeneiden nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2013–2021, %

¹ Indikaattori perustuu GAD7-mittariin (Generalized anxiety disorder).

Vuoden 2021 tiedonkeruun tulokset

Kouluterveyskyselyn perustulokset, indikaattorikuvaukset, tarkat kysymysmuotoilut ja laskentakuvaukset ovat THL:n tiiviste- ja kuutiokäyttöjärjestelmässä (TIKU):

thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset

Vuorovaihteisessa TIKU - käyttöjärjestelmässä tuloksia on mahdollisuus tarkastella alueen mukaan:

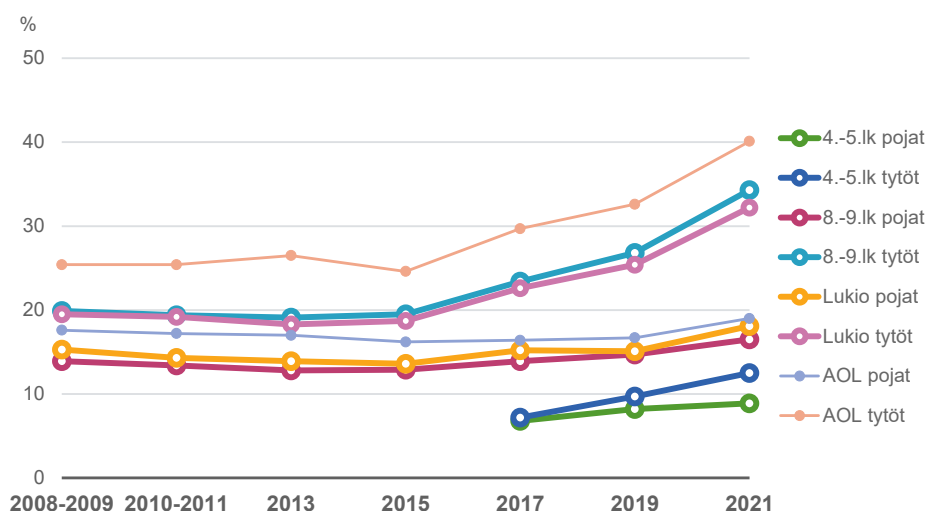
- Aluehallintoviraston alue
- Maakunta
- Hyvinvointialue
- Kunta

Verrattaessa vuoden 2021 tuloksia aikaisempien vuosien tuloksiin täytyy ottaa huomioon:

- Aiempaa pidempi tiedonkeruuaika
- Koronaepidemian aiheuttamat poikkeusolot
- Osa vastaajista vastasi etäopetuksessa

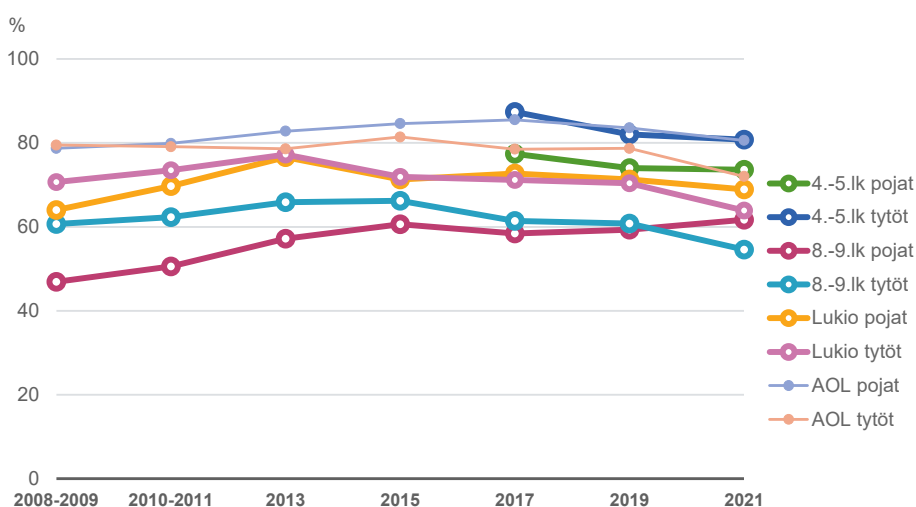
Perusopetuksen 4. ja 5. luokan tytöistä 13 prosenttia ja pojista 9 prosenttia koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi vuonna 2021. Perusopetuksen 8. ja 9. luokan tytöistä 34 prosenttia koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi vuonna 2021, kun vuosina 2008–2019 näin koki 19–27 prosenttia. Vastaavasti 17 prosenttia 8. ja 9. luokan pojista koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi vuonna 2021 ja vuosina 2008–2019 näin koki 14–15 prosenttia. Vuonna 2021 lukiossa opiskelevista tytöistä 32 prosenttia ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista tytöistä 40 prosenttia kertoi keskinkertaiseksi tai huonoksi koetusta terveydestä. Pojilla vastaavat osuudet olivat 18 ja 19 prosenttia. (Kuvio 4.)

Kuvio 4. Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeneiden lasten ja nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

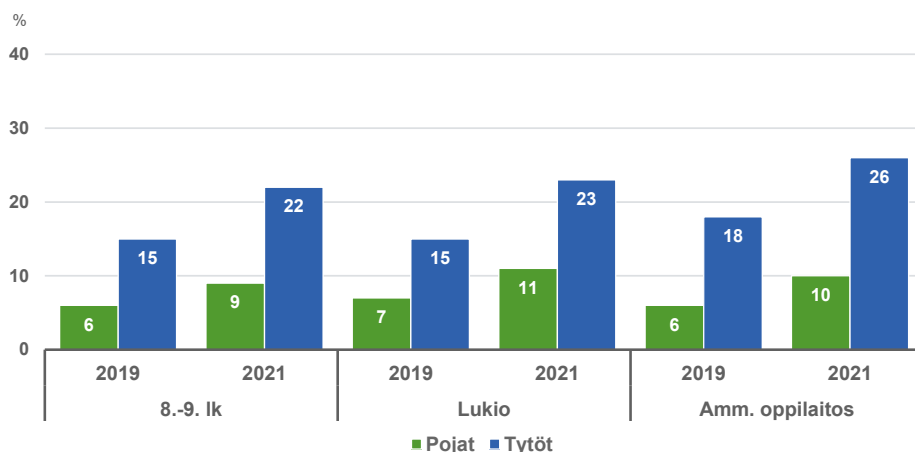
Yli puolet lapsista ja nuorista piti koulunkäynnistä kaikilla tarkastelluilla kouluasteilla. Vuonna 2021 yleisintä koulunkäynnistä pitäminen oli ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevilla pojilla (81 %) ja perusopetuksen 4. ja 5. luokkaa käyvillä tytöillä ja pojilla (81 % ja 74 %). Vähiten yleistä koulunkäynnistä pitäminen oli perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvillä tytöillä ja pojilla (55 % ja 62 %). (Kuvio 5.)

Kuvio 5. Koulunkäynnistä pitäneiden lasten ja nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

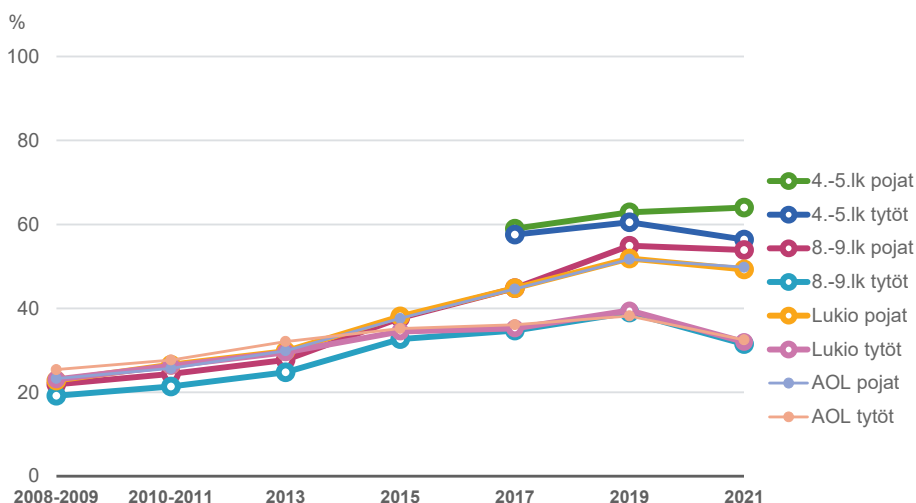
Perusopetuksen 4. ja 5. luokkaa käyvistä tytöistä viisi prosenttia ja pojista kolme prosenttia ilmoitti tuntevansa itsensä usein yksinäiseksi vuonna 2021. Perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvistä tytöistä 22 prosenttia, lukioiden tytöistä 23 prosenttia ja ammatillisten oppilaitosten tytöistä 26 prosenttia koki itsensä yksinäiseksi melko usein tai jatkuvasti vuonna 2021. Tyttöillä yksinäisyyden kokemus oli yleisempää kuin pojilla (9–11 %). (Kuvio 6.) Vuonna 2021 yksinäiseksi itsensä tuntevien lasten ja nuorten osuus oli kasvanut kaikilla muilla kouluasteilla paitsi perusopetuksen 4. ja 5. luokan oppilailla.

Kuvio 6. Itsensä yksinäiseksi tuntevien nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2019 ja 2021, %

Vuoteen 2019 verrattuna harvempi nuorista kertoi vuonna 2021, että heillä oli hyvä keskusteluyhteys vanhempiensa kanssa. Perusopetuksen 4. ja 5. luokkaa käyvät lapset (60 %) kokivat keskusteluyhteyden vanhempien kanssa hyväksi nuoria (39–42 %) yleisemmin. Hyvästä keskusteluyhteydestä kertovien perusopetuksen 8. ja 9. luokan oppilaiden ja toisen asteen opiskelijoiden osuus kasvoi tutkimusjakson aikana vuoteen 2019 saakka. (Kuvio 7.)

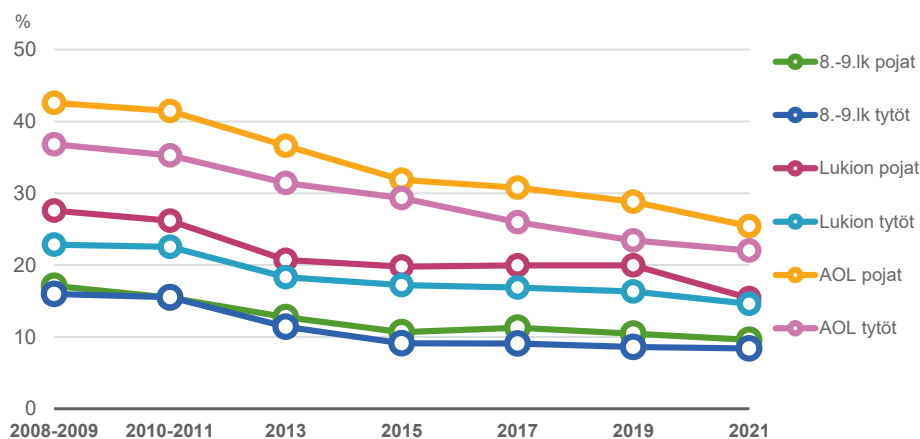
Kuvio 7. Keskusteluyhteyden vanhempien kanssa hyväksi kokevien lasten ja nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

Alkoholin humalahakuinen juominen ja kannabiksen käyttö

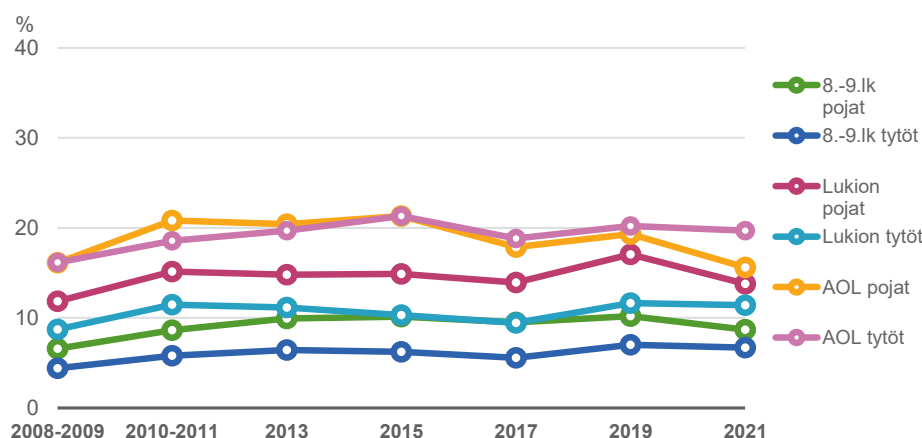
Tutkimusjakson aikana humalahakuinen juominen väheni kaikilla kouluasteilla vuoteen 2015 saakka, jolloin lasku tasaantui. Toisella asteella opiskelevien nuorten humalajuominen väheni vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2019. Vuonna 2021 perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvistä tosi humalaan vähintään kerran kuukaudessa joi yhdeksän prosenttia, lukiolaisista 15 prosenttia ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista noin 24 prosenttia. (Kuvio 8.)

Kuvio 8. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olleiden nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

Vuonna 2021 perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvistä nuorista kahdeksan prosenttia, lukiolaisista 12 prosenttia ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista 17 prosenttia oli kokeillut kannabista vähintään kerran. Kannabista vähintään kerran kokeilleiden osuus pieneni pojilla kaikilla kouluasteilla vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2019, tytöillä muuttosta ei tapahtunut. (Kuvio 9.)

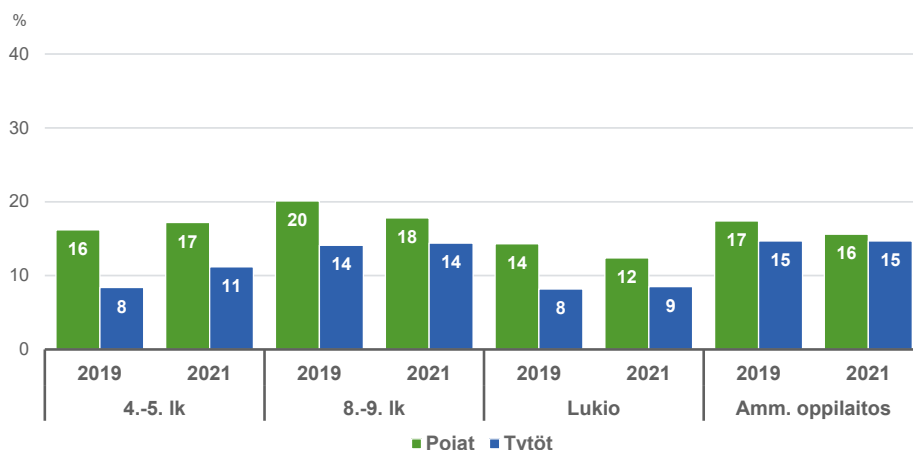
Kuvio 9. Kannabista vähintään kerran kokeilleiden nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

Fyysisen uhan ja koulukiusaamisen kokemukset

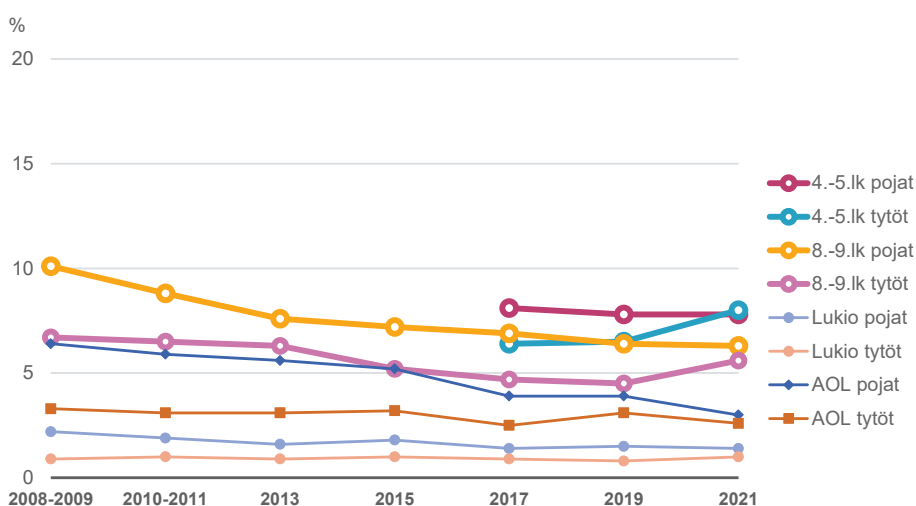
Vuonna 2021 perusopetuksen 4. ja 5. luokkaa käyvistä pojista 17 prosenttia ja tytöistä 11 prosenttia ilmoitti kokeneensa fyysistä uhkaa vähintään kerran viimeksi kuluneen vuoden aikana. Fyysisen uhan kokemukset olivat yleisimpiä perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyvillä nuorilla (pojat 18 %, tytöt 14 %) ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevilla nuorilla (pojat 16 %, tytöt 15 %). Kaikilla kouluasteilla pojat kokivat hieman tyttöjä yleisemmin fyysistä uhkaa.² (Kuvio 10.)

Kuvio 10. Fyysistä uhkaa kuluneen vuoden aikana kokeneiden lasten ja nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2019 ja 2021, %

Noin joka kahdeskymmenes (1-8 %) lapsi ja nuori oli kokenut kiusaamista koulussa viikoittain. Toisella asteella opiskelevat kertoivat perusopetuksen oppilaita harvemmin tullessa kiusatuiksi. Tutkimusjakson alussa (v. 2008–2009) perusopetuksen 8. ja 9. luokan pojista 10 prosenttia oli kokenut kiusaamista koulussa vähintään kerran viikossa. Vuonna 2021 vastaava osuus oli kuusi prosenttia. (Kuvio 11.)

Kuvio 11. Koulukiusaamista vähintään kerran viikossa kokeneiden lasten ja nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

² Fyysistä uhkaa oli varastaminen tai varastamisen yritys käyttämällä väkivaltaa tai uhkaamalla sillä, uhkaaminen vahingoittaa fyysisesti tai fyysinen kimppuun käyminen.

Käsitteet ja määritelmät

Indikaattorien määritelmät: Tilastoraportissa käytettyjen indikaattoreiden pohjana olevat kysymykset ja indikaattoreiden määritelmät ovat verkossa Tiiviste- ja kuutiokäyttöjärjestelmässä (TIKU): thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset.

Tekstissä sanalla lapsi viitataan perusopetuksen 4. ja 5. luokkaa käyviin. Sanalla nuori viitataan perusopetuksen 8. ja 9. luokkaa käyviin sekä lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa 1. ja 2 vuotta opiskeleviin. Lukiossa kysely on tarkoitettu nuorten opetussuunnitelmaa suorittaville ja ammatillisissa oppilaitoksissa ammatillista perustutkintoa suorittaville alle 21-vuotiaille.

Vuodesta 2019 alkaen Kouluterveyskyselyssä on otettu huomioon sukupuolen moninaisuus, siten että sukupuolta on kysytty kahdella kysymyksellä. Ensimmäinen kysymys on ollut ”Mikä on virallinen sukupuolesi?”, jossa vastausvaihtoehdot: 1) poika ja 2) tyttö. Toinen kysymys on ollut ”Koetko olevasi?”, jossa vastausvaihtoehdot: 1) poika, 2) tyttö, 3) molempia, 4) en kumpaakaan ja 5) kokemuksen vaihtelee. Toinen kysymys on ollut mukana perusopetuksen 8. ja 9. luokan, lukioiden ja ammatillisten oppilaitoksen kyselylomakkeissa. Tuloksissa tieto sukupuolesta perustuu ensimmäiseen kysymykseen. Jos vastaaja on jättänyt vastaamatta virallista sukupuolta koskevaan kysymykseen, hänen vastauksensa on mukana yhteensä tuloksissa.

Taulukoissa käytetyt symbolit

.. tietoa ei ole saatavissa

---

thl.fi/tilastot/kouluterveyskysely

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1:

Vastaajamäärä ja aineiston kattavuus perusopetuksen 4.–5. ja 8.–9. luokilla, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten (AOL) 1. ja 2. vuosikursseilla Kouluterveyskyselyn aineistossa 2006–2021.

Liitetaulukko 2:

Vastanneiden lukumäärä ja osuus (%) vastaajista sukupuolen ja syntyperän mukaan sekä aineiston kattavuus perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaista hyvinvointialueittain Kouluterveyskyselyn aineistossa 2021.

Liitetaulukko 3:

Vastanneiden lukumäärä ja osuus (%) vastaajista sukupuolen ja syntyperän mukaan sekä aineiston kattavuus perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaista hyvinvointialueittain Kouluterveyskyselyn aineistossa 2021.

Liitetaulukko 4:

Vastanneiden lukumäärä ja osuus (%) vastaajista sukupuolen ja syntyperän mukaan sekä aineiston kattavuus lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista hyvinvointialueittain Kouluterveyskyselyn aineistossa 2021.

Liitetaulukko 5:

Vastanneiden lukumäärä ja osuus (%) vastaajista sukupuolen ja syntyperän mukaan ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoista hyvinvointialueittain Kouluterveyskyselyn aineistossa 2021.

Laatuseroste

Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2021

Tilastotietojen relevanssi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) julkaisema tilasto kuvaa alueittain lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä, kokemuksia koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta. Tilasto tuotetaan kokonaisotokseen perustuvasta koko Suomen kattavasta Kouluterveyskyselystä. THL:n joka toinen vuosi toteuttaman Kouluterveyskyselyn ensimmäinen tiedonkeruu oli vuonna 1996. Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2021 -tilastoraportin tulokset perustuvat Kouluterveyskyselyn vuosina 2006–2021 toteutettuihin tiedonkeruihin.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tehtävänä on seurata väestön terveyttä ja hyvinvointia. Kouluterveyskysely toteuttaa tätä tehtävää lasten ja nuorten osalta. Tietoja hyödynnetään THL:ssä esimerkiksi koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kehittämisessä. Oppilaitokset käyttävät Kouluterveyskyselyn tarjoamaa tietoa koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen ja opiskeluhuollon arvioinnissa ja kehittämisessä sekä terveystiedon opetuksessa. Kunnat hyödyntävät tuloksia hyvinvointijohtamisessa, esimerkiksi laadittaessa hyvinvointistrategiaa, lapsi- ja nuorisopoliittista ohjelmaa tai lastensuojelusuunnitelmaa. Kansallisella tasolla Kouluterveyskyselyn tuloksia käytetään esimerkiksi politiikkaohjelmien, strategioiden ja erilaisten lakien (esim. tupakkalaki) toimeenpanon seurannassa ja arvioinnissa.

Menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu joka toinen vuosi tehtävään Kouluterveyskyselyyn. Kouluterveyskysely toteutetaan kokonaistutkimuksena, jossa kohderyhmänä ovat perusopetuksen 4. ja 5. luokan oppilaat (vuodesta 2017), 8. ja 9. luokan oppilaat (vuodesta 2006), lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijat (vuodesta 2006) sekä ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat (vuodesta 2008). Lukiossa kysely on tarkoitettu nuorten opetussuunnitelmaa suorittaville ja ammatillisissa oppilaitoksissa ammatillista perustutkintoa suorittaville alle 21-vuotiaille, jotka ovat aloittaneet opintonsa vuosina 2019–2021.

Kouluterveyskysely toteutettiin vuonna 2021 oppilaitoksissa nimettömänä, itsenäisesti täytettävänä verkkokyselynä. Oppilaat ja opiskelijat täyttivät kyselyn luokittain tai ryhmittäin koulupäivän aikana. Opettaja jakoi vastaustunnukset oppilaille tai opiskelijoille ja valvoi vastaustilannetta. Aikaa vastaamiseen oli varattu yksi oppitunti. Vastaaminen oli oppilaille ja opiskelijoille vapaaehtoista. Tutkimuksessa oli neljälle kouluasteelle erilliset kyselylomakkeet, joihin oli mahdollisuus vastata suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, venäjäksi tai pohjoissaameksi. Suomeksi ja ruotsiksi oli käytössä myös lyhyemmät selkokielliset lomakkeet erikseen perusopetuksen 4. ja 5. luokille ja muille kouluasteille. Oppilaitos päätti, ketkä vastasivat selkokielliselle lomakkeelle. Oppilaitokset tiedottivat kyselystä etukäteen huoltajille, joille annettiin mahdollisuus kieltää alle 15-vuotiaan lapsensa osallistuminen kyselyyn.

Vuonna 2021 Kouluterveyskyselyn tiedot kerättiin perusopetuksen 4. ja 5. luokilla 1.3.–9.4., perusopetuksen 8. ja 9. luokilla 15.3.–28.5. ja lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa 1.3.–28.5. Tiedonkeruajat olivat normaalia pidemmät koronaepidemian takia, jotta mahdollisimman moni olisi voinut vastata kyselyyn lähiopetuksessa.

Vuonna 2021 vastaajia oli perusopetuksen 4. ja 5. luokilla 104 082, perusopetuksen 8. ja 9. luokilla 91 560, lukiossa 47 383 ja ammatillisissa oppilaitoksissa 21 853 (liitetaulukko 1). Selkokiellisellä lomakkeella vastanneet (n=9 293) eivät ole mukana tässä tilastoraportissa esitetystä aineistosta, koska selkolomake oli lyhennetty ja siinä kysymyksen muotoilu erosi hieman muista lomakkeista useissa kysymyksissä. Vuonna 2021 tilastoraportin aineisto kattoi 83 prosenttia kaikista perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaista ja 75 prosenttia 8. ja 9. luokkien oppilaista Suomessa. Lukioissa aineisto kattoi 71 prosenttia kaikista lukiokoulutuksessa nuorten oppimäärää tai ulkomaista tutkintoa suorittavista vuosina 2019 ja 2020 aloittaneista opiskelijoista. Ammatillisissa oppilaitoksissa aineisto kattoi 32

prosenttia kaikista ammatillista perustutkintoa suorittavista vuosina 2019–2021 aloittaneista alle 21-vuotiaista opiskelijoista. (Liitetaulukot 1–5.)

Vuoden 2021 aineistossa perusopetuksen 8. ja 9. luokilla 48,9 prosenttia vastaajista oli 15-vuotiaita, 32,6 prosenttia 14-vuotiaita ja 17,4 prosenttia 16-vuotiaita. Lukiolaisista suurin ikäryhmä oli 17-vuotiaat (48,4 %), seuraavaksi suurimmat ryhmät olivat 16-vuotiaat (33,5 %) ja 18-vuotiaat (17,1 %). Ammattiin opiskelevista 17-vuotiaita oli 42,8 prosenttia, 16-vuotiaita 33,0 prosenttia ja 18-vuotiaita 16,8 prosenttia. Ikä perustuu vastaajien ilmoittamaan syntymävuoteen ja -kuukauteen. Perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilailta ei kysytty syntymäaika.

Ulkomaalaistaustaisia vastaajia oli vuoden 2021 aineistossa perusopetuksen 4. ja 5. luokilla 5,8 prosenttia, perusopetuksen 8. ja 9. luokilla 6,4 prosenttia, lukiossa 5,0 prosenttia ja ammatillisissa oppilaitoksissa 4,9 prosenttia. Lomakkeella kysyttiin vastaajan itsensä sekä äidin ja isän syntymämaata. Ulkomaalaistaustaisiksi luokiteltiin ne vastaajat, jotka ilmoittivat, että molemmat vanhemmat tai ainoa vanhempi on syntynyt ulkomailla.

Kyselyyn vastasi etäopetuksessa oman ilmoituksensa mukaan 1,1 prosenttia perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaita, 5,4 prosenttia perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaita, 7,3 prosenttia lukioiden opiskelijoista ja 19,2 prosenttia ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista.

Verkkolomakkeen vastaukset kerätään THL:n lomakepalvelun kautta. Vastanneista aineistoon hyväksytään vain kyselylomakkeen lopussa olevaa Lähetä-painiketta klikkanneet. Kyselyaineisto rikastetaan otostiedoilla, joista saadaan tieto vastaajan oppilaitoksesta ja oppilaitoksen sijaintikunnasta.

Kouluterveyskyselyyn vastanneilla oli mahdollisuus antaa palautetta kyselystä. Lomakkeen lopussa oli kysymys: "Jos haluat, voit antaa palautetta kyselystä tässä:" (avokenttä, jossa ei ollut merkkirajaa). Kysymykseen vastasi 50 243 lasta ja nuorta.

Palautevastauksia tarkasteltiin luonnollista kieltä käsittelevän ohjelmiston avulla. Tarkastelussa kymmenen eniten mainittua sanaa olivat: kysely, pitkä, kysymys, tehdä, vastata, pitää, kysyä, turha, mieli, outo. Adjektiiveista vastaavasti: pitkä, turha, outo, mukava, huono, tärkeä, tylsä, lyhyt, hauska, henkilökohtainen. Palautevastauksien tarkempi analysointi jatkuu ja tuloksia hyödynnetään lomakkeiden kehittämistyössä.

Aineistosta vastaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, joka tilastoviranomaisena säilyttää ja käsittelee tietoja luottamuksellisesti salassapitovelvollisuutta ja tietosuojalainsäädäntöä noudattaen. Kaikilla tietoja keräävillä ja käsittelevillä henkilöillä on vaitiovelvollisuus. Ennen Kouluterveyskyselyn tiedonkeruuta tutkimussuunnitelma arvioidaan THL:n tutkimuseettisessä työryhmässä.

Vuosien 2006–2011 tiedonkeruut toteutettiin parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Manner-Suomessa sekä Ahvenanmaalla. Vuodesta 2013 lähtien Kouluterveyskysely on toteutettu joka toinen vuosi samanaikaisesti koko maassa. Tiedonkeruun tavasta johtuen vuosien 2006–2011 tulosten tarkastelussa on yhdistetty tutkimusvuodet 2006–2007, 2008–2009 ja 2010–2011, jotta tulokset olisivat mahdollisimman vertailukelpoisia tutkimusvuosien 2013, 2015, 2017, 2019 ja 2021 kanssa.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilasto perustuu vastaajien itsensä ilmoittamiin tietoihin. On mahdollista, että osaa vastauksista on kaunisteltu, salailtu tai toisaalta liioiteltu esimerkiksi arkaluonteisissa kysymyksissä. Aikasarjassa tai aluevertailussa tällaisten virhelähteiden merkityksen voidaan olettaa pysyvän suunnilleen samankaltaisena.

Aineistoon liittyy myös hyvin epätodennäköisten vastausten mahdollisuus. Niiden määrää on arvioitu vuoden 2021 aineistosta tunnistamalla aineistosta mahdollisia vastausyhdistelmiä, esimerkiksi runsaasti toimintarajoitteita kaikilla kysytyillä toiminnoilla raportoinneet eivät olisi rajoitteittensa vuoksi pystyneet itsenäisesti vastaamaan kyselyyn. Tämänkaltaisen vastaaminen ei kuitenkaan toistu systemaattisesti vastaavissa kysymyksissä ja sen osuus on korkeimmillaan noin kaksi prosenttia vastaajista. Epätodennäköisiä vas-

tauksia antaneiden vastaajien vastauksia ei ole poistettu kokonaisaineistosta, koska niiden vaikutus tuloksiin arvioitiin vähäiseksi.

Aineiston laatua voidaan myös arvioida tarkastelemalla kysymyksittäin vastaamatta jättäneiden osuutta kaikista vastaajista. Vuonna 2021 puuttuvien osuus oli perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilailla pääsääntöisesti 1–3 prosenttia kaikille tarkoitetuissa kysymyksissä. Perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilailla puuttuvien osuus oli lomakkeen puoliväliin saakka 1–3 prosenttia, mutta osuus kasvaa sen jälkeen 4–6 prosenttiin ja lomakkeen lopussa 6–8 prosenttiin. Lukiolaisilla puuttuvien osuus on 1–2 prosenttia aina lomakkeen viimeiselle neljännekselle ja nousee sitten 2–4 prosenttiin. Ammattiin opiskelevilla puuttuvien osuus on 1–4 prosenttia, mutta nousee lomakkeen viimeisellä neljänneksellä 4–6 prosenttiin. Perusopetuksen 4. ja 5. luokilla ja lukiossa puuttuvien määrä on koko lomakkeella kohtuullisen pieni, joten ne eivät vaikuttane aineiston laatuun. Sen sijaan perusopetuksen 8. ja 9. luokilla ja ammatillisissa oppilaitoksissa lomakkeen loppuosaan vastanneet voivat olla valikoituneita.

Kyselyn ulkopuolelle jäävät kyselypäivänä koulusta esimerkiksi sairauden, matkan tai luvattomien poissaolojen takia poissaolevat tai kotikoulua käyvät lapset ja nuoret sekä toisen asteen koulutuksen ulkopuolelle jääneet.

Kuntia, joista ei saatu vuonna 2021 lainkaan vastauksia, oli perusopetuksen 4. ja 5. luokkien osalta yksi, perusopetuksen 8. ja 9. luokkien osalta ei yhtään kuntaa ja lukioiden osalta yksi kunta. Niistä kunnista, joihin lähetettiin ammatillisille oppilaitoksille kyselymateriaalia, kuudesta kunnasta ei saatu lainkaan vastauksia.

Aineiston kattavuus

Vuonna 2021 Kouluterveyskyselyn aineisto kattoi 83 prosenttia kaikista perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaista ja 75 prosenttia 8. ja 9. luokkien oppilaista Suomessa. Lukiossa aineisto kattoi 71 prosenttia kaikista lukiokoulutuksessa nuorten oppimäärää tai ulkomaisen tutkintoa suorittavista vuosina 2019 ja 2020 aloittaneista opiskelijoista. Ammatillisissa oppilaitoksissa aineisto kattoi 32 prosenttia kaikista ammatillista perustutkintoa suorittavista vuosina 2019 ja 2020 aloittaneista alle 21-vuotiaista opiskelijoista. (Liitetaulukot 1–5.)

Hyvinvointialueittain tarkasteltuna kattavuus vaihteli 4. ja 5. luokkien oppilailla 75–89 prosentin välillä, 8. ja 9. luokkien oppilailla 64–83 prosentin välillä, lukion oppilailla 62–80 prosentin välillä, mutta poikkeuksena oli Kymenlaakson hyvinvointialue, jossa kattavuus oli lukion oppilaiden osalta vain 35 prosenttia. (Liitetaulukot 1–5.)

Ahvenanmaalla kattavuus vaihteli perusopetuksessa ja lukioissa kouluasteittain 71–85 prosentin välillä (Liitetaulukot 1–5.)

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi. Kokonaisotanta mahdollistaa maakunta- ja kuntatasoisen tietotuotannon.

Tiedot julkaistaan noin neljän kuukauden kuluessa tiedonkeruun loppumisesta. Tulokset ovat käytettävissä päätöksenteon tueksi heti kouluvuoden aluksi.

Tietojen saatavuus, läpinäkyvyys ja selkeys

Kouluterveyskyselyn alue- ja kuntakohtaiset tulokset julkaistaan indikaattoreina THL:n tilastokuutioissa (thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset). Myös indikaattorin laskennassa käytetyn kysymyksen vastausjakauma julkaistaan tilastokuutioissa. Osa indikaattoreista julkaistaan myös THL:n tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetissä (sotkanet.fi). Sotkanetistä tiedot ovat saatavilla suoraan hyvinvointikertomuksiin avoimen rajapinnan kautta. Indikaattorin tulosta ei julkaista tilastokuutioissa tai Sotkanetissä jos, jos vastaajien lukumäärä on alle 30, harvinaisissa ilmiöissä (alle viisi tapausta) vastaajia tulee olla 60.

Kouluterveyskyselyn tuloksia raportoidaan myös Sosiaali- ja terveysalan tilastollisessa vuosikirjassa, Tupakkatilastossa ja Päihdetilastollisessa vuosikirjassa.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Kouluterveyskyselyn valmistelussa otetaan huomioon vertailukelpoisuus kansallisten ja kansainvälisten lapsiin ja nuoriin kohdistuvien tutkimusten sekä THL:n muiden väestöä koskevien kyselytutkimusten kanssa.

Kouluterveyskyselyn tulokset raportoidaan indikaattoreina. Osa indikaattoreista perustuu yhteen ja osa useaan kysymykseen. Indikaattoreiden muodostamisessa aikasarjoiksi otetaan huomioon kysymysten kehityshistoria. Ydinkysymykset pidetään lomakkeessa samanlaisina. Jos on syytä epäillä muutoksen tuloksissa johtuvan mittauksissa tapahtuneista muutoksista (esimerkiksi kysymyksen uudelleenmuotoilu tai kysymyksen paikka lomakkeella), aikasarja katkaistaan tai raportoidaan uutena indikaattorina.

Kouluterveyskyselyn tiedonkeruussa on siirrytty vuodesta 2013 alkaen vaiheittain paperilomakkeista verkkolomakkeisiin niin, että vuonna 2021 käytössä olivat vain verkkolomakkeet. Pääsääntöisesti muutoksen ei ole havaittu vaikuttavan merkittävästi indikaattoreiden tuloksiin.

Kouluterveyskyselyn tiedonkeruu toteutettiin koronaepidemian ja siitä johtuneiden poikkeusolojen aikana. Tästä syystä tiedonkeruu-aika oli tavanomaista pidempi ja osa vastaajista on luokkatilanteen sijaan vastannut etäopetuksessa. Tämä sekä poikkeusolojen vaikutus vastaajien kokemuksiin tulee huomioida vertailtaessa vuoden 2021 tuloksia aikaisempiin vuosiin.

Vuoden 2021 tuloksia voidaan pitää hyvinvointialueittain vertailukelpoisina suuren vastaajamäärän ja hyvän kattavuuden takia poikkeuksena Kymenlaakson hyvinvointialue, missä kattavuus jäi lukiossa vain 35 prosenttiin. Vuonna 2015 verkkolomakkeilla toteutetussa tiedonkeruussa oli suuria teknisiä ongelmia, minkä vuoksi vastaajamäärä jäi tavanomaista pienemmäksi. Tämän vuoksi vuoden 2015 maakunnittaiset, hyvinvointialueittaiset ja kunnittaiset tulokset on tulospalvelussa piilotettu.

Selkeys, eheys ja yhtenäisyys

Kouluterveyskyselyn lomakkeilla on pysyviä ja vaihtuvia osia. Pysyviä osia ovat keskeiset oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnin, terveyden ja palvelujen saatavuuden kysymykset. Vuosittain vaihtuvien moduulien tai lisäosoiden avulla voidaan tarkastella tarkemmin jotakin tiettyä aihealuetta ajankohtaisista ilmiöistä.

Pysyvien osien kysymyksistä suurin osa säilyi muuttumattomana vuoden 2021 kyselylomakkeella. Vuonna 2021 lomakkeille lisättiin mielen hyvinvointiin ja ravitsemukseen sekä koronaepidemiaan liittyviä kysymyksiä.

Liitetaulukko 1. Vastaajamäärä ja aineiston kattavuus perusopetuksen 4.-5. ja 8.-9. luokilla, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten (AOL) 1. ja 2. vuosikursseilla Kouluterveyskyselyn aineistossa 2006–2021.

		2006- 2007	2008- 2009	2010- 2011	2013	2015	2017	2019	2021
Perusopetuksen 4. ja 5. lk	Pojat	..	..	..	..	..	47 576	49 695	51 393
	Tytöt	..	..	..	..	..	47 815	49 650	51 834
	Ei ilmoittanut sukupuolta	..	..	..	..	..	334	341	855
	Yhteensä	..	..	..	..	..	95 725	99 686	104 082
	Aineiston kattavuus ¹	..	..	..	..	..	80 %	82 %	83 %
Perusopetuksen 8. ja 9. lk	Pojat	54 841	54 433	51 329	50 223	25 147	36 276	42 965	44 624
	Tytöt	54 286	54 216	51 216	49 255	25 257	36 883	44 061	46 638
	Ei ilmoittanut sukupuolta	..	..	..	..	..	521	257	298
	Yhteensä	109 127	108 649	102 545	99 478	50 404	73 680	87 283	91 560
	Aineiston kattavuus ¹	82 %	82 %	80 %	84 %	43 %	63 %	73 %	75 %
Lukion 1. ja 2. vuosi	Pojat	22 553	21 181	20 588	20 839	15 976	14 323	18 257	19 130
	Tytöt	30 209	29 286	27 795	27 771	22 784	20 062	26 241	28 172
	Ei ilmoittanut sukupuolta	..	..	..	..	..	218	99	81
	Yhteensä	52 762	50 467	48 383	48 610	38 760	34 602	44 597	47 383
	Aineiston kattavuus ²	76 %	74 %	73 %	77 %	62 %	54 %	70 %	71 %
AOL 1. ja 2. vuosi	Pojat	..	22 964	23 537	19 336	17 255	15 801	14 002	12 660
	Tytöt	..	17 677	17 949	15 440	13 981	10 648	9 364	9 133
	Ei ilmoittanut sukupuolta	..	..	..	..	..	218	53	60
	Yhteensä	..	40 641	41 486	34 776	31 236	26 625	23 419	21 853
	Aineiston kattavuus ³	..	..	..	..	..	..	..	32 %
AINEISTO YHTEENSÄ		161 889	199 757	192 414	182 864	120 400	230 632	254 985	264 878

¹Kattavuuslaskennat perustuvat Tilastokeskuksen oppilasmäärätietoihin 20.9.2020. Suomen virallinen tilasto (SVT): Opiskelijat ja tutkinnot [verkkojulkaisu]. ISSN=2737-0399. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 6.4.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/opiskt/index.html>

²Kattavuuslaskennat perustuvat vuosina 2006-2011 nuorille tarkoitetun lukio-opetuksen vuosikursseittaisiin opiskelijamäärätietoihin. Lähde: Tilastokeskus. Vuosina 2013-2019 kattavuudet on arvioitu lukiokoulutuksen nuorten opetussuunnitelmassa opiskelevien uusien opiskelijoiden määrästä. Lähde: Vipunen - Opetushallinnon tilastopalvelu: Lukiokoulutuksen uudet opiskelijat. Nuorten opetussuunnitelma. [Viitattu 10.9.2019]. Vuonna 2021 kattavuudet on laskettu yleissivistävässä lukiokoulutuksessa nuorten oppimäärän tai ulkomaisen tutkinnon vuosina 2019 ja 2020 aloittaneiden määrästä tilastopäivänä 20.9.2020. Lähde: Vipunen - Opetushallinnon tilastopalvelu [Viitattu 30.6.2021]. Ahvenanmaan kattavuus vuonna 2021 on laskettu lukiokoulutuksen uusista opiskelijoista vuosina 2019 ja 2020. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Opiskelijat ja tutkinnot [verkkojulkaisu]. ISSN=2737-0399. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 30.6.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/opiskt/tau.html>.

³Kattavuuslaskelma perustuu vuosina 2019 ja 2020 aloittaneiden alle 21-vuotiaiden uusien opiskelijoiden määrään. Lähde: Vipunen - Opetushallinnon tilastopalvelu. Ahvenanmaan kattavuuslaskelma perustuu vuosina 2019 ja 2020 aloittaneiden 15-19-vuotiaiden uusien opiskelijoiden määrään. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Opiskelijat ja tutkinnot [verkkojulkaisu]. ISSN=2737-0399. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 1.7.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/opiskt/tau.html>.

Liitetaulukko 2. Vastanneiden lukumäärä ja osuus (%) vastaajista sukupuolten ja syntyperän mukaan sekä aineiston kattavuus perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaista hyvinvointialueittain Kouluterveyskyselyn aineistossa 2021.

	Vastanneet									Aineiston kattavuus ²
	Yhteensä, N	Pojat, N	Tytöt, N	Ei ilmoittanut sukupuolta, N	Pojat, %	Tytöt, %	Ei ilmoittanut sukupuolta, %	Ulkomaalais- taustaiset, N ¹	Ulkomaalais- taustaiset, % ¹	
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	8 460	4 178	4 226	56	49,4 %	50,0 %	0,7 %	524	6,3 %	82 %
Satakunnan hyvinvointialue	4 035	2 028	1 975	32	50,3 %	48,9 %	0,8 %	129	3,3 %	87 %
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	3 406	1 750	1 634	22	51,4 %	48,0 %	0,6 %	119	3,6 %	88 %
Pirkanmaan hyvinvointialue	9 966	4 930	4 970	66	49,5 %	49,9 %	0,7 %	382	3,9 %	85 %
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	3 711	1 842	1 843	26	49,6 %	49,7 %	0,7 %	168	4,6 %	87 %
Kymenlaakson hyvinvointialue	2 732	1 370	1 340	22	50,1 %	49,0 %	0,8 %	158	5,9 %	80 %
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	2 083	986	1 076	21	47,3 %	51,7 %	1,0 %	98	4,8 %	83 %
Etelä-Savon hyvinvointialue	2 031	1 019	1 000	12	50,2 %	49,2 %	0,6 %	55	2,8 %	79 %
Pohjois-Savon hyvinvointialue	4 500	2 235	2 235	30	49,7 %	49,7 %	0,7 %	107	2,4 %	87 %
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	2 773	1 347	1 412	14	48,6 %	50,9 %	0,5 %	84	3,1 %	88 %
Keski-Suomen hyvinvointialue	5 465	2 738	2 687	40	50,1 %	49,2 %	0,7 %	129	2,4 %	84 %
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	4 012	1 963	2 029	20	48,9 %	50,6 %	0,5 %	90	2,3 %	88 %
Pohjanmaan hyvinvointialue	3 524	1 692	1 793	39	48,0 %	50,9 %	1,1 %	201	5,8 %	77 %
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	1 546	797	739	10	51,6 %	47,8 %	0,6 %	25	1,7 %	84 %
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	10 231	4 992	5 152	87	48,8 %	50,4 %	0,9 %	187	1,9 %	88 %
Kainuun hyvinvointialue	1 352	687	651	14	50,8 %	48,2 %	1,0 %	38	2,9 %	89 %
Lapin hyvinvointialue	3 320	1 647	1 636	37	49,6 %	49,3 %	1,1 %	57	1,8 %	84 %
Itä-Uusimaan hyvinvointialue	1 854	929	912	13	50,1 %	49,2 %	0,7 %	83	4,6 %	75 %
Keski-Uusimaan hyvinvointialue	4 567	2 277	2 256	34	49,9 %	49,4 %	0,7 %	190	4,2 %	85 %
Länsi-Uusimaan hyvinvointialue	9 591	4 709	4 799	83	49,1 %	50,0 %	0,9 %	889	9,5 %	79 %
Vantaa-Keravan hyvinvointialue	5 018	2 493	2 472	53	49,7 %	49,3 %	1,1 %	776	16,0 %	79 %
Helsinki (sosiaali- ja terveydenhuolto, sekä pelastustoimi)	9 382	4 531	4 733	118	48,3 %	50,4 %	1,3 %	1 304	14,3 %	75 %
Ahvenanmaan maakunta	523	253	264	6	48,4 %	50,5 %	1,1 %	68	13,2 %	81 %
YHTEENSÄ	104 082	51 393	51 834	855	49,4 %	49,8 %	0,8 %	5 861	5,8 %	83 %

¹ Ulkomaalaistaustaisia ovat ne vastaajat, jotka ilmoittivat, että molemmat vanhemmat tai ainoa vanhempi on syntynyt ulkomailla.

² Kattavuuslaskelmat perustuvat Tilastokeskuksen oppilasmäärätietoihin 20.9.2020. Suomen virallinen tilasto (SVT): Opiskelijat ja tutkinnot [verkkojulkaisu]. ISSN=2737-0399. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 6.4.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/opiskt/index.html>

Liitetaulukko 3. Vastanneiden lukumäärä ja osuus (%) vastaajista sukupuolten ja syntyperän mukaan sekä aineiston kattavuus perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaista hyvinvointialueittain Kouluterveyskyselyn aineistossa 2021.

	Vastanneet									Aineiston kattavuus ²
	Yhteensä, N	Pojat, N	Tytöt, N	Ei ilmoittanut sukupuolta, N	Pojat, %	Tytöt, %	Ei ilmoittanut sukupuolta, %	Ulko-maalais-taustaiset, N ¹	Ulko-maalais-taustaiset, % ¹	
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	7 478	3 618	3 830	30	48,4 %	51,2 %	0,4 %	503	7,1 %	76 %
Satakunnan hyvinvointialue	3 756	1 825	1 920	11	48,6 %	51,1 %	0,3 %	118	3,3 %	79 %
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	3 173	1 555	1 605	13	49,0 %	50,6 %	0,4 %	135	4,4 %	79 %
Pirkanmaan hyvinvointialue	8 494	4 101	4 374	19	48,3 %	51,5 %	0,2 %	425	5,3 %	75 %
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	3 312	1 625	1 676	11	49,1 %	50,6 %	0,3 %	170	5,4 %	75 %
Kymenlaakson hyvinvointialue	2 509	1 252	1 248	9	49,9 %	49,7 %	0,4 %	137	5,7 %	71 %
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	2 008	971	1 031	6	48,4 %	51,3 %	0,3 %	118	6,2 %	76 %
Etelä-Savon hyvinvointialue	2 067	1 055	1 005	7	51,0 %	48,6 %	0,3 %	87	4,4 %	72 %
Pohjois-Savon hyvinvointialue	4 181	2 097	2 067	17	50,2 %	49,4 %	0,4 %	154	3,8 %	81 %
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	2 678	1 305	1 368	5	48,7 %	51,1 %	0,2 %	127	4,9 %	83 %
Keski-Suomen hyvinvointialue	4 892	2 432	2 448	12	49,7 %	50,0 %	0,2 %	163	3,5 %	78 %
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	3 606	1 751	1 850	5	48,6 %	51,3 %	0,1 %	109	3,1 %	82 %
Pohjanmaan hyvinvointialue	3 088	1 550	1 533	5	50,2 %	49,6 %	0,2 %	188	6,5 %	75 %
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	1 419	683	735	1	48,1 %	51,8 %	0,1 %	49	3,6 %	80 %
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	9 210	4 491	4 679	40	48,8 %	50,8 %	0,4 %	215	2,4 %	80 %
Kainuun hyvinvointialue	1 160	580	576	4	50,0 %	49,7 %	0,3 %	29	2,6 %	76 %
Lapin hyvinvointialue	2 762	1 344	1 411	7	48,7 %	51,1 %	0,3 %	80	3,0 %	75 %
Itä-Uusimaan hyvinvointialue	1 696	827	862	7	48,8 %	50,8 %	0,4 %	103	6,5 %	71 %
Keski-Uusimaan hyvinvointialue	3 999	1 949	2 044	6	48,7 %	51,1 %	0,2 %	205	5,4 %	75 %
Länsi-Uusimaan hyvinvointialue	8 317	4 042	4 252	23	48,6 %	51,1 %	0,3 %	688	8,7 %	70 %
Vantaa-Keravan hyvinvointialue	3 783	1 770	1 995	18	46,8 %	52,7 %	0,5 %	611	17,3 %	64 %
Helsinki (sosiaali- ja terveydenhuolto, sekä pelastustoimi)	7 452	3 546	3 864	42	47,6 %	51,9 %	0,6 %	1 124	16,1 %	64 %
Ahvenanmaan maakunta	520	255	265	0	49,0 %	51,0 %	0,0 %	58	11,9 %	78 %
YHTEENSÄ	91 560	44 624	46 638	298	48,7 %	50,9 %	0,3 %	5 596	6,4 %	75 %

¹ Ulkomaalaistaustaisia ovat ne vastaajat, jotka ilmoittivat, että molemmat vanhemmat tai ainoa vanhempi on syntynyt ulkomailla.

² Kattavuuslaskelmat perustuvat Tilastokeskuksen oppilasmäärätietoihin 20.9.2020. Suomen virallinen tilasto (SVT): Opiskelijat ja tutkinnot [verkkojulkaisu]. ISSN=2737-0399. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 6.4.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/opiskit/index.html>

Liitetaulukko 4. Vastanneiden lukumäärä ja osuus (%) vastaajista sukupuolten ja syntyperän mukaan sekä aineiston kattavuus lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista hyvinvointialueittain Kouluterveyskyselyyn aineistossa 2021.

	Vastanneet									Aineiston kattavuus ²
	Yhteensä, N	Pojat, N	Tytöt, N	Ei ilmoittanut sukupuolta, N	Pojat, %	Tytöt, %	Ei ilmoittanut sukupuolta, %	Ulko-maalais-taustaiset, N ¹	Ulko-maalais-taustaiset, % ¹	
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	4 137	1 631	2 500	6	39,4 %	60,4 %	0,1 %	180	4,4 %	78 %
Satakunnan hyvinvointialue	1 783	716	1 064	3	40,2 %	59,7 %	0,2 %	42	2,4 %	73 %
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	1 461	596	859	6	40,8 %	58,8 %	0,4 %	33	2,3 %	80 %
Pirkanmaan hyvinvointialue	4 694	1 852	2 836	6	39,5 %	60,4 %	0,1 %	170	3,7 %	75 %
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	1 740	679	1 058	3	39,0 %	60,8 %	0,2 %	86	5,0 %	71 %
Kymenlaakson hyvinvointialue	545	200	343	2	36,7 %	62,9 %	0,4 %	38	7,1 %	35 %
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	916	342	572	2	37,3 %	62,4 %	0,2 %	47	5,2 %	74 %
Etelä-Savon hyvinvointialue	904	356	547	1	39,4 %	60,5 %	0,1 %	22	2,4 %	69 %
Pohjois-Savon hyvinvointialue	2 032	834	1 195	3	41,0 %	58,8 %	0,1 %	62	3,1 %	76 %
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	1 136	435	696	5	38,3 %	61,3 %	0,4 %	69	6,1 %	71 %
Keski-Suomen hyvinvointialue	2 345	903	1 437	5	38,5 %	61,3 %	0,2 %	53	2,3 %	76 %
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	1 836	722	1 114	0	39,3 %	60,7 %	0,0 %	28	1,5 %	80 %
Pohjanmaan hyvinvointialue	1 681	723	955	3	43,0 %	56,8 %	0,2 %	93	5,6 %	79 %
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	593	219	374	0	36,9 %	63,1 %	0,0 %	12	2,0 %	65 %
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	4 213	1 757	2 452	4	41,7 %	58,2 %	0,1 %	73	1,7 %	75 %
Kainuun hyvinvointialue	524	212	311	1	40,5 %	59,4 %	0,2 %	8	1,6 %	77 %
Lapin hyvinvointialue	1 293	499	791	3	38,6 %	61,2 %	0,2 %	41	3,2 %	69 %
Itä-Uusimaan hyvinvointialue	786	318	466	2	40,5 %	59,3 %	0,3 %	27	3,5 %	62 %
Keski-Uusimaan hyvinvointialue	1 821	775	1 044	2	42,6 %	57,3 %	0,1 %	54	3,0 %	75 %
Länsi-Uusimaan hyvinvointialue	4 549	2 024	2 516	9	44,5 %	55,3 %	0,2 %	260	5,8 %	69 %
Vantaa-Keravan hyvinvointialue	2 080	821	1 253	6	39,5 %	60,2 %	0,3 %	195	9,7 %	71 %
Helsinki (sosiaali- ja terveydenhuolto, sekä pelastustoimi)	6 058	2 410	3 639	9	39,8 %	60,1 %	0,1 %	746	12,6 %	62 %
Ahvenanmaan maakunta	256	106	150	0	41,4 %	58,6 %	0,0 %	18	7,1 %	85 %
YHTEENSÄ	47 383	19 130	28 172	81	40,4 %	59,5 %	0,2 %	2357	5,0 %	71 %

¹ Ulkomaalaistaustaisia ovat ne vastaajat, jotka ilmoittivat, että molemmat vanhemmat tai ainoa vanhempi on syntynyt ulkomailla.

² Kattavuuslaskelmat perustuvat yleissivistävässä lukiokoulutuksessa nuorten oppimäärän tai ulkomaisen tutkinnon vuosina 2019 ja 2020 aloittaneiden määrään tilastopäivänä 20.9.2020. Lähde: Vipunen - Opetushallinnon tilastopalvelu [Poiminta 30.6.2021]. Ahvenanmaan kattavuus on laskettu lukiokoulutuksen uusista opiskelijoista vuosina 2019 ja 2020. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Opiskelijat ja tutkinnot [verkkajulkaisu]. ISSN=2737-0399. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 30.6.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/opiskt/tau.html>

Liitetaulukko 5. Vastanneiden lukumäärä sukupuolittain sekä sukupuolten ja ulkomaista syntyperää olevien osuus (%) ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoista hyvinvointialueittain Kouluterveyskyselyn aineistossa 2021.

	Vastanneet									Aineis- ton katta- vuus ²
	Yhteensä, N	Pojat, N	Tytöt, N	Ei ilmoit- tanut suku- puolta, N	Pojat, %	Tytöt, %	Ei ilmoit- tanut suku- puolta, %	Ulko- maalais- taustaiset, N ¹	Ulko- maalais- taustaiset, % ¹	
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	1 725	1 068	651	6	61,9 %	37,7 %	0,3 %	108	6,6 %	..
Satakunnan hyvinvointialue	985	546	437	2	55,4 %	44,4 %	0,2 %	28	2,9 %	..
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	872	508	364	0	58,3 %	41,7 %	0,0 %	33	3,9 %	..
Pirkanmaan hyvinvointialue	2 050	1 232	812	6	60,1 %	39,6 %	0,3 %	83	4,3 %	..
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	762	360	398	4	47,2 %	52,2 %	0,5 %	41	5,5 %	..
Kymenlaakson hyvinvointialue	743	462	277	4	62,2 %	37,3 %	0,5 %	17	2,3 %	..
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	516	281	235	0	54,5 %	45,5 %	0,0 %	22	4,4 %	..
Etelä-Savon hyvinvointialue	779	481	297	1	61,7 %	38,1 %	0,1 %	29	3,8 %	..
Pohjois-Savon hyvinvointialue	1 237	708	528	1	57,2 %	42,7 %	0,1 %	30	2,5 %	..
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	585	331	253	1	56,6 %	43,2 %	0,2 %	53	9,5 %	..
Keski-Suomen hyvinvointialue	887	511	375	1	57,6 %	42,3 %	0,1 %	14	1,6 %	..
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	1 471	937	531	3	63,7 %	36,1 %	0,2 %	42	2,9 %	..
Pohjanmaan hyvinvointialue	903	535	364	4	59,2 %	40,3 %	0,4 %	50	5,8 %	..
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	639	410	228	1	64,2 %	35,7 %	0,2 %	14	2,2 %	..
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	2 436	1 426	1 006	4	58,5 %	41,3 %	0,2 %	49	2,1 %	..
Kainuun hyvinvointialue	546	297	246	3	54,4 %	45,1 %	0,5 %	31	5,8 %	..
Lapin hyvinvointialue	1 015	571	440	4	56,3 %	43,3 %	0,4 %	24	2,4 %	..
Itä-Uusimaan hyvinvointialue	373	261	110	2	70,0 %	29,5 %	0,5 %	25	7,2 %	..
Keski-Uusimaan hyvinvointialue	770	328	440	2	42,6 %	57,1 %	0,3 %	35	4,7 %	..
Länsi-Uusimaan hyvinvointialue	1 012	578	431	3	57,1 %	42,6 %	0,3 %	80	8,1 %	..
Vantaa-Keravan hyvinvointialue	382	235	144	3	61,5 %	37,7 %	0,8 %	44	12,5 %	..
Helsinki (sosiaali- ja terveydenhuolto, sekä pelastustoimi)	924	455	467	2	49,2 %	50,5 %	0,2 %	155	17,5 %	..
Ahvenanmaan maakunta	241	139	99	3	57,7 %	41,1 %	1,2 %	31	13,7 %	66 %
YHTEENSÄ	21 853	12 660	9 133	60	57,9 %	41,8 %	0,3 %	1 038	4,9 %	32 %

¹ Ulkomaalaistaustaisia ovat ne vastaajat, jotka ilmoittivat, että molemmat vanhemmat tai ainoa vanhempi on syntynyt ulkomailla.

² Kattavuuslaskelmat perustuvat vuosina 2019 ja 2020 aloittaneiden alle 21-vuotiaiden uusien opiskelijoiden määrään. Määriä ei ole saatavissa toimipaikan sijaintikunnan mukaan. Lähde: Vipunen - Opetushallinnon tilastopalvelu. Ahvenanmaan kattavuuslaskelma perustuu vuosina 2019 ja 2020 aloittaneiden 15-19-vuotiaiden uusien opiskelijoiden määrään. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Opiskelijat ja tutkinnot [verkkójulkaisu]. ISSN=2737-0399. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 1.7.2021]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/opisklt/tau.html>.